

TREYn ympäristöohjelma

Johdanto

Tampereen ylioppilaskunnan strategiassa todetaan, että ylioppilaskunnan missio on "edustaa ja edistää opiskelijoille tärkeitä asioita."

Vuonna 2018 hyväksytyssä linjapaperissamme määriteltiin, että ympäristöasioiden huomioimisen tulisi läpikäydä "kaikkea ylioppilaskunnan toimintaa." Otimme linjaksemme myös vaikuttaa siihen, että Tampereen yliopisto "profiloituu edelläkävijäksi kestävän kehityksen kysymyksissä", ja että ylioppilaskunta ja yliopisto "edellyttävät omalta toiminnaltaan, sijoituksiltaan, ja omistamiltaan yrityksiltä kestävän kehityksen huomioimista toiminnassaan." Lisäksi linjapaperiin kirjattiin, että TREYn yhteistyökumppaneiden toimintatapojen ei tulisi toistuvasti olla ristiriidassa ylioppilaskunnan linjojen kanssa.

Näiden linjojen toteuttaminen vaatii pitkäjänteistä kehittämis- ja viestintätöitä kaikilta ylioppilaskunnan toiminnan sektoreilta. Tämän työn tueksi on nyt laadittu Tampereen ylioppilaskunnan ensimmäinen ympäristöohjelma.

Ympäristöohjelmassa on tarkennettu linjapaperin kirjauksia sekä asetettu erilaisia käytännön tavoitteita esimerkkeinä siitä, kuinka ylioppilaskunnan kestävän kehityksen linjoja voidaan pyrkiä toteuttamaan tulevana vuosina. Jokainen tavoite on vastuutettu jollekin TREYn sektorille tai toimielimelle. On kuitenkin selvää, että ohjelma ei tällaisenaan vielä saa ylioppilaskuntamme työtä kestävän kehityksen saralla valmiiksi, sillä kehitettävää löytyy varmasti myös jatkossa. Sen vuoksi ympäristöohjelman seuranta pyritään tulevaisuudessa tekemään osana TREYn muun toiminnan kehittämistä.

Tavoitteenamme on luoda Tampereelle opiskelijayhteisö, jossa ympäristöystävällinen toiminta ei ole pelkästään mahdollista vaan myös helppoa, hauskaa ja yhteisöllistä.

TREYn ympäristöohjelma on aikansa tuotos, jossa otetaan kantaa tällä hetkellä ajankohtaisiin ympäristökysymyksiin. Tästä syystä ympäristöohjelmaa on syytä päivittää säännöllisesti. Ympäristöohjelma on voimassa toistaiseksi ja sen mahdollisesta päivittämistarpeesta päättää ylioppilaskunnan hallitus. Päävastuu tavoitteiden toteutumisen seuraamisesta on hallituksen kestävästä kehityksestä vastaavalla jäsenellä ja kestävästä kehityksestä vastaavalla työntekijällä muun toimiston väen avustuksella. Vuosittain tehdyt tavoitteiden toteutumisen arviot kirjataan yhteen dokumenttiin ja ohjelman toteutumisesta raportoidaan edustajistolle vuosittain.

Ympäristöohjelma perehdytetään TREYn uudelle hallitukselle, sekä tarvittavissa määrin TREYn piirissä toimivien järjestöjen ympäristövastaaville. TREYn ympäristöohjelman hyväksyy TREYn edustajisto.

Tavoitteet

Tässä kappaleessa on kirjattuna TREYn ympäristöohjelman tavoitteet ja välitavoitteet jaoteltuna temaattisesti neljään eri teemaan: opetus ja koulutus, yliopisto organisaationa, sidosryhmät, sekä TREYn sisäinen toiminta.

Opetus ja koulutus

Tavoitetila	Välitavoite	Vastuu
Jokainen Tampereen yliopistosta valmistuva tietää, miten omalla alalla toimitaan kestävästi	Jokaiseen tutkinto-ohjelmaan sisällytetään kestävän kehityksen teemoja, jotta tietoisuuden lisääminen kestävästä kehityksestä ei jää yksilön harrastuneisuuden varaan.	Koulutuspoliittinen sektori
	Yliopisto kannustaa tiedekuntia tuottamaan kestävän kehityksen opintopisteitä antamalla yliopiston sisäisessä rahoitusmallissa rahaa tuotettujen opintopisteiden mukaan.	Koulutuspoliittinen sektori
	Yliopisto panostaa riittävästi resursseja opetushenkilöstön täydennyskouluttamiseen kestävän kehityksen teemoista.	Koulutuspoliittinen sektori
Yliopisto on paikka, jossa voi käydä kriittistä	Yliopisto arvostaa ja edistää monitieteistä tutkimusta, jolla rakennetaan ekologisesti, sosiaalisesti ja kulttuurisesti kestävää yhteiskuntaa.	Kestävän kehityksen sektori, Koulutuspoliittinen sektori

keskustelua ja tarkastella omaa toimintaansa	Yliopistolla järjestetään julkisia foorumeita, tiloja ja tapahtumia, jotka mahdollistavat omaehtoisen ympäristötoiminnan matalalla kynnyksellä	Kestävän kehityksen sektori
--	--	-----------------------------

Tavoitteet ekologisesti kestävästä ylioppilaskunnasta eivät rakennu ainoastaan ympäristövaikutusten pienentämiseen, vaan myös hiilikädenjäljellä on merkittävä rooli kestävästä tulevaisuuden rakentamisessa. Lisäämällä tietoisuutta koulutuksen ja erilaisten tapahtumien kautta mahdollistetaan pitkäjänteistä monipuolista ja -tieteistä työtä kestävämmän tulevaisuuden puolesta.

Yliopisto organisaationa

Opetuksen ja koulutuksen ohella myös yliopiston fyysiset tilat ja viestintä ovat merkittävä vaikuttamisen kohteita. Onpa kyse kierrätysmahdollisuuksista, vihreän sähkön käytöstä tai erilaisista vaikuttamismahdollisuuksista viestimisestä, on TREYn intresseissä se, että lähin sidosryhmämme tekee asioita kestävästi ja opiskelijoita osallistaen.

Tavoitetila	Välitavoite	Vastuu
Kierrätys maksimiin yliopistolla	Kierrätyshuoneita on jokaisella kampuksella. Kierrätyshuoneet ovat näkyvillä paikoilla, helposti saavutettavissa ja aktiivisessa käytössä, ja yliopisto viestii niiden olemassaolosta.	Kestävän kehityksen sektori, kampuskehityssektori
	Lajitteluastioita on kaikkialla, ja niitä on sijoitettu erityisesti sellaisiin tiloihin, missä yhteisön jäsenet viettävät aikaa. Astioiden yhteyteen merkitään selvästi kuvien kanssa, mitä niihin kuuluu laittaa.	Kestävän kehityksen sektori, kampuskehityssektori
	Yliopiston tapahtumissa ja toiminnassa pyritään Zero Waste -ajatteluun ja minimoimaan kaatopaikkajätteen määrä.	Kestävän kehityksen sektori
Yliopisto viestii aktiivisesti ja avoimesti kestävän kehityksen teemoista	Yliopisto asettaa itselleen kunnianhimoisia ympäristötavoitteita ja viestii niistä avoimesti.	Kestävän kehityksen sektori
	Yliopiston verkkosivuilta löytyy helposti ja saavutettavasti kaikki tarvittava tieto yliopiston kestävän kehityksen toimista, osallistumismahdollisuuksista,	Kestävän kehityksen sektori,

	koulutustarjonnasta ja ajankohtaisesta tutkimuksesta.	viestintäsektori
Liikkuminen ja matkustaminen tehdään kestävästi	Kampuksille pääsee mistä tahansa suunnasta, erityisesti tiiviin kaupunkirakenteen alueilta sujuvasti pyöräillen, joukkoliikenteellä tai kävellen.	Kaupunkivaikutaminen
Liikkuminen ja matkustaminen tehdään kestävästi	Yliopisto kannustaa henkilöstöä tekemään työmatkat pyöräillen tai vähäpäästöisiä julkisia kulkuneuvoja käyttäen. Yliopistolla on matkustamiselle periaatteet, joiden avulla kannustetaan ympäristöystävällisempään matkustamiseen sekä työmatkaliikenteessä että ulkomaille kohdistuvilla matkoilla.	Kestävän kehityksen sektori
	Yliopistolla on riittävästi turvallisia pyöräparkkeja ja -katoksia.	Kampuskehityssektori
Ekokampukset	Korkeakouluuyhteisön kaikilla kampuksilla ja toimipisteillä on yhtenevät ja vastuulliset linjat vihreän sähkön käytöstä, kierrätyskäytännöistä ja muista merkittävimmistä ympäristö- ja hiilijalanjälkiin vaikuttavista kysymyksistä.	Kestävän kehityksen sektori, kampuskehitys
	Yliopiston kampuksilla lisätään omavaraista aurinkosähkön käytön määrää asentamalla aurinkopaneeleja kampukselle.	Kampuskehitys
	Yliopiston tilapalvelut ja SYK tekevät systemaattista työtä kiinteistöjen päästöjen vähentämiseksi.	Kampuskehityssektori, kestävä

		kehityksen sektori
	Sähkön, veden ja paperin kulutusta vähennetään yliopistolla tavoitteellisesti. Yliopisto voi kokeilla esimerkiksi kuivakäymälöitä vedenkäytön vähentämiseksi.	Kestävän kehityksen sektori, kampuskehityssektori
	Yliopisto on Reilun kaupan korkeakoulu.	Sosiaalipoliittinen sektori
Yliopiston toiminta ja johtaminen on kestävä	Yliopiston sijoitustoiminta on avointa ja sitä varten on luotu velvoittavat kestävän kehityksen periaatteet.	Koulutuspolitiikka
	Yliopistolla tehtävissä kilpailutuksissa yhtenä periaatteena on kestävän kehityksen mittareiden huomioiminen.	Koulutuspolitiikka

Sidosryhmät

Myös muuta sidosryhmätoimintaa yliopiston lisäksi on syytä tarkastella kriittisesti kestävän kehityksen valossa. Yleisten standardien lisäksi ympäristöohjelma ottaa kantaa opiskelija-asumisen ja -ruokailun kestävyteen, sillä tähän vaikutustyöhön olemassa hyvät edellytykset.

Tavoitetila	Välitavoite	Vastuu
	TREYllä on standardit kestäväälle ja vastuulliselle yritys yhteistyölle.	Pääsektori, yritys yhteistyö, Visiiri

<p>Näkyvää ja ympäristötietoista yhteistyötä</p>	<p>Yhteistyössä sidosryhmien kanssa panostetaan monipuoliseen sisältöön, joka tarjoaa opiskelijoille esimerkiksi vastuullisuuteen ja ympäristökysymyksiin liittyvää tietoa, tapahtumia tai vaikuttamisen paikkoja</p>	<p>Yritysyhteistyö</p>
<p>Opiskelijaravintolat ovat ekologisia</p>	<p>Opiskelijaravintolat kehittävät toimintaansa ja reseptiikkaansa siten, että kaikki tarjottavat ruokavaihtoehdot ovat mahdollisimman vähäpäästöisiä ja ympäristöystävällisiä ja tarjolla on aina vähintään yksi vegaaninen ruoka.</p>	<p>Pääsektori, yritysyhteistyö, sosiaalipoliittinen sektori</p>
	<p>Opiskelijaravintolat viestivät vastuullisuudesta avoimesti. Ateriovaihtoehtojen ympäristövaikutuksista viestitään selvästi ja näkyvästi, ja vähäpäästöinen vaihtoehto on helppo valita.</p>	<p>Pääsektori, sosiaalipoliittinen sektori</p>
<p>Opiskelijaravintolat ovat ekologisia</p>	<p>Ruoan tarjoiluissa panostetaan kasvisruoan ja vähäpäästöisen ruoan esillepanoon ja houkuttelevuuteen esimerkiksi hinnoittelulla.</p>	<p>Pääsektori, sosiaalipoliittinen sektori</p>

	Ruokahävikki minimiin: ravintolat jakavat tai ulosmyyvät ylijäämäruokaa sekä infoavat hävikin määrästä.	Pääsektori, sosiaalipoliittinen sektori
Opiskelija- asuminen Tampereella on ympäristö- ystävällistä	Opiskelija-asuntosäätiöt kehittävät toimintaansa systemaattisesti ympäristöystävällisemmäksi.	Sosiaalipoliittinen sektori
	Kaikissa opiskelijoiden asuntokohteissa on toimivat ja kattavat kierrätysmahdollisuudet.	Sosiaalipoliittinen sektori
	Opiskelija-asunnoissa on turvalliset pyörävarastot ja -telineet.	Sosiaalipoliittinen sektori
	Opiskelija-asuntoja lämmitetään uusiutuvalla energialla.	Sosiaalipoliittinen sektori

TREYn sisäinen toiminta

Jotta voimme aidosti sanoa olevamme kestävä tulevaisuuden puolella, on myös TREYn sisällä tehtävä toimia ekologisen kestävyuden edistämiseksi. Tällaisia toimia ovat muun muassa kestävien valintojen tekeminen tapahtumia järjestettäessä, TREYn piirissä toimivien järjestöjen kouluttaminen sekä hiilineutraaliuteen pyrkiminen.

Tavoitetila	Välitavoite	Vastuu
-------------	-------------	--------

<p>TREY kannustaa, tukee ja kouluttaa</p>	<p>TREYn sivuilta löytyy ohjeistuksia ja koulutusmateriaaleja järjestöille käytettäväksi oman toiminnan ympäristöystävällisyyden kehittämiseen.</p>	<p>Kestävän kehityksen sektori, järjestösektori</p>
<p>TREY kannustaa, tukee ja kouluttaa</p>	<p>TREY kannustaa piirissään toimivia järjestöjä ympäristövastuuseen esimerkiksi toiminta-avustuskriteereissään.</p>	<p>Järjestösektori</p>
	<p>TREY järjestää vuosittain koulutuksia, joilla tuetaan järjestötoiminnan vastuullisuutta ja ympäristöystävällisyyttä eri näkökulmista.</p>	<p>Järjestösektori, kestävän kehityksen sektori</p>
	<p>TREY tarjoaa piirissään toimiville järjestöille asiantuntija-apua vastuullisuutta ja ympäristötoimia peräänkuuluttavien kannanottojen, tempausten, tapahtumien ym. laatimisessa ja järjestämisessä.</p>	<p>Kestävän kehityksen sektori, järjestösektori</p>
<p>TREY johtaa esimerkillä</p>	<p>TREY on hiilineutraali vuonna 2025. Valmistellaan tiekartta hiilineutraaliustavoitteen saavuttamiseksi.</p>	<p>Pääsektori, kaikki</p>
	<p>Ylioppilaskunnan toimijat ja henkilöstö perehdytetään ja sitoutetaan TREYn kestävän</p>	<p>Pääsektori</p>

	kehityksen linjauksiin ja ympäristöohjelmaan.	
	TREYn toiminnan ympäristövaikutuksia tarkastellaan säännöllisesti ja toimintaa kehitetään systemaattisesti huomioimaan kestävän kehityksen kysymykset.	Pääsektori, koko TREYn toimisto
TREY johtaa esimerkillä	TREY palkitsee toimijoita aineettomilla lahjoilla ja kannustaa tähän myös koko muuta yliopistoyhteisöä.	Järjestösektori & pääsektori, kaikki
	TREY järjestää vuosittain kestävän kehityksen teematapahtuman.	Kestävän kehityksen sektori, tapahtumasektori
	TREY huomioi kestävän kehityksen printtituotteissa, kuten pöytäkolmioissa. Printtien ja brändituotteiden käyttämistä pohditaan tarkasti, ja tuotteet hankitaan mahdollisimman kestävästi ja vain tarpeeseen.	Brändisektori, viestintä
	TREYn toimijoiden matkustaessa Suomen sisällä tai ulkomaille pyritään valitsemaan mahdollisimman vähäpäästöinen matkustusvaihtoehto.	Pääsektori

	TREY on osa Reilun kaupan korkeakouluuyhteisöä ja ostaa Reilun kaupan tuotteita aina, kun se on vaihtoehto.	Kaikki
	TREYn hankinnat tehdään vastuullisesti ja vain aitoon tarpeeseen. Hankinnoissa suositetaan ympäristösertifioituja tuotteita. Hankintojen ympäristökuormat tunnustetaan tuotteen koko elinkaaren ajalta.	Taloussektori, IT-tuki, koko TREYn toimisto
TREY kantaa tapahtumistaan ympäristövastuun.	Tapahtumien pääyhteistyökumppaneiksi valitaan vastuullisia toimijoita TREYn yritys yhteistyön standardien mukaisesti.	Tapahtumasektori
	Tapahtumien ruokailut järjestetään vähäpäästöisesti ja ruokahävikki pyritään minimoimaan. Kertakäyttöastioiden käyttöä pyritään välttämään. Käytettävien kertakäyttöastioiden ympäristöystävällisyyteen kiinnitetään huomiota.	Tapahtumasektori
TREY kantaa tapahtumistaan	Tapahtumapaikat valitaan siten, että paikalle pääsee julkisilla kulkuneuvoilla. Isoimpiin	Tapahtumasektori

ympäristö- vastuun.	tapahtumiin järjestetään yhteiskuljetukset.	
	Tapahtumissa pyritään minimoimaan jätteen määrä ja kierrättämään kaikki syntyvä jäte.	Tapahtumasektori
	Tapahtumien ohjelmanumeroiden, koristeluiden ja mahdollisten oheistuotteiden valinnassa huomioidaan ympäristöasiat.	Tapahtumasektori
	Tapahtumien teemoissa huomioidaan mahdollisuuksien mukaan ajankohtaiset kestävän kehityksen kysymykset.	Tapahtumasektori
	Opiskelijayhteisön tapahtumiin voi osallistua ilman ylimääräisen kuluttamisen tarvetta. Esimerkiksi juhla- ja sitsivaatteiden kierrättämiseen kannustetaan.	Järjestö- ja tapahtumasektori, kestävän kehityksen sektori